

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Doplnok národného zoznamu území európskeho významu	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	22. december 2021 – 3. január 2022
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	13. január -2. február 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	marec 2022

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Doplnenie národného zoznamu území európskeho významu (ÚEV) o nové lokality s cieľom odstrániť nedostatky identifikované Európskou komisiou v rámci konania k porušeniu č. 2016/2091, aktuálne v štádiu odôvodneného stanoviska. Uvedený záväzok vyplýva z čl. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica o biotopoch“), ako aj z § 27 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Pre biotopy a druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany novo navrhovaných lokalít, dosiahnuť ich priaznivý stav (zachovaním súčasného priaznivého stavu alebo jeho obnovou). Prispieť tak k ochrane prírodných hodnôt, ktoré majú význam pre EÚ ako celok.
4. Dotknuté subjekty
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i> Vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia, dotknuté orgány štátnej správy, vrátane dotknutých organizácií v ich zriaďovacej pôsobnosti, verejnosť.
5. Alternatívne riešenia
<i>Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?</i> Možnosti využitia opatrení s pozitívnym vplyvom na prírodu a krajinu financované zo zdrojov EÚ. Alternatívne riešenie sa týka schválenia/neschválenia doplnku národného zoznamu ÚEV vládou Slovenskej republiky. Schválenie doplnenia národného zoznamu ÚEV je krokom pre splnenie záväzkov Slovenska ako členského štátu EÚ podľa smernice o biotopoch pre odstránenie nedostatkov vytýkaných zo strany Európskej komisie a predídaniu žaloby na Súdny dvor EÚ. <i>Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.</i>

Schválenie doplnku národného zoznamu ÚEV je základnou podmienkou ukončenia konania, ktoré vedie Európska komisia voči Slovensku a predídienia podaniu žaloby zo strany Európskej komisie voči Slovensku. Dostatočnosť národného zoznamu ÚEV po aktuálnom doplnení bude predmetom bilaterálnych rokovaní s Európskou komisiou.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☒ **Áno**
☐ **Nie**

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

Doplnenie 97 nových lokalít do národného zoznamu ÚEV bude znamenať zvýšenie podiel ÚEV zo súčasných 12,56 % na 12,75 % výmery Slovenska. Národný zoznam ÚEV vydáva vláda nariadením.

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Predkladaný materiál nie je nad rámec požiadaviek EÚ, naopak prispieva k transpozícii práva EÚ, menovite článku 4 vyššie uvedenej smernice o biotopoch.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Hodnotenie dostatočnosti národného zoznamu ÚEV vykoná Európska komisia po dodaní aktualizovanej databázy európskej sústavy chránených území Natura 2000, ktorej súčasťou budú aj tieto nové lokality.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Z celkovej výmery 10 195 ha majú najvyšší podiel trvalé trávne porasty (6 800 ha) s výskytom kosných lúk, ktoré sú z EÚ hľadiska cenným biotopom európskeho významu. Na Slovensku sa zachovali vďaka ich

nepretržitému obhospodarovaniu zo strany vlastníkov či užívateľov pozemkov. Zaradenie do ÚEV je predpokladom pre pokračovanie pasenia či kosenia na týchto pozemkoch aj do budúcnosti. Lesné pozemky tvoria 1 524 ha, tu je rovnako prioritou zachovanie súčasného využívania pozemkov s tým, že zmena - bezzásah (5. stupeň ochrany) bol navrhnutý na výmere 42 ha a na výmere 8 ha boli navrhnuté jemnejšie spôsoby starostlivosti o les (4. stupeň ochrany). Vodné plochy s celkovou výmerou 1 226 ha boli navrhnuté predovšetkým na úsekoch riek s dobrými podmienkami pre druhy rýb a mihúľ európskeho významu. Nakoľko nie sú súčasťou národnej sústavy chránených území, došlo tu k zvýšeniu stupňa ochrany, prevažuje najnižší možný - 2. stupeň.

Predpokladané vplyvy boli posúdené s ohľadom na súčasné využívanie pozemkov a navrhovanú zmenu, ako aj vlastníctvo pozemkov (štátne, neštátne).

Zaradením pozemkov do ÚEV môže dôjsť k obmedzeniu bežného obhospodarovania pozemkov, ktorého odhady sú spresnené v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, ide o negatívne vplyvy na rozpočet. Podrobnosti k procesu prerokovania, zapojeniu dotknutých subjektov a k očakávaným pozitívnym a negatívnym vplyvom, sú uvedené v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie.

Predkladateľ predpokladá pozitívne i negatívne sociálne vplyvy, ako aj vplyvy na podnikateľské prostredie. Nepredpokladá vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu spoločnosti a naopak predpokladá pozitívne vplyvy na životné prostredie.

Predmetom predbežného pripomienkového konania bol materiál „Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje doplnok národného zoznamu území európskeho významu“. V zmysle následných rokovaní bol materiál upravený na nelegislatívny, pričom rozsah dopĺňaných lokalít bol v plnom rozsahu zachovaný.

11. Kontakt na spracovateľa

Uvedte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

RNDr. Jana Durkošová, sekcia ochrany prírody a biodiverzity Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (jana.durkosova@enviro.gov.sk)

12. Zdroje

Uvedte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uvedte danú skutočnosť.

Odborné podklady ŠOP SR (andrej.saxa@sopsr.sk), výročná správa Lesov SR, š. p., Program rozvoja vidieka 2014 – 2020, evidencia katastra nehnuteľností.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Komisia na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK zaslala Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) listom č. 280/2021 z 3. januára 2022 stanovisko, ktoré uvádzame nižšie spolu s vyjadrením MŽP SR k spôsobu zapracovania pripomienok.

I. Úvod: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dňa 22. decembra 2021 predložilo na PPK materiál „Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje doplnok národného zoznamu území európskeho významu“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívno-negatívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívno-negatívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na životné prostredie.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

V doložke vybraných vplyvov predkladateľ deklaruje existenciu pozitívnych aj negatívnych sociálnych vplyvov predloženého materiálu, avšak vo všeobecnej časti dôvodovej správy predkladateľ konštatuje „sociálne vplyvy“ a zároveň „bez vplyvov na sociálne prostredie“. Komisia odporúča konštatovania týkajúce sa sociálnych vplyvov uvádzaných v dôvodovej správe zosúladiť s údajmi uvádzanými v doložke vybraných vplyvov.

Stanovisko MŽP SR: Pripomienka bola akceptovaná a spôsob hodnotenia sociálnych vplyvov bol zjednotený (v 2. vete v predposlednom odseku všeobecnej časti dôvodovej správy bol odstránený nadbytočný text „na sociálne prostredie“).

K vplyvom na podnikateľské prostredie

V prípade, že ide o transpozíciu práva EÚ, Komisia žiada túto skutočnosť uviesť v Doložke vybraných vplyvov. V opačnom prípade žiada Komisia označiť, že Mechanizmus znižovania byrokracie sa uplatňuje.

Na transpozíciu práva EÚ do slovenskej legislatívy s dopadom na podnikateľské prostredie sa nevzťahuje uplatňovanie Mechanizmu znižovania byrokracie. V prípade, že nejde o transpozíciu práva EÚ, k uplatňovaniu Mechanizmu znižovania byrokracie dochádza.

Stanovisko MŽP SR: Na základe pripomienky bol text v časti 7 doložky vplyvov upravený nasledovne: „Predkladaný materiál nie je nad rámec požiadaviek EÚ, naopak prispieva k transpozícii práva EÚ, menovite článku 4 vyššie uvedenej smernice o biotopoch“.

Komisia žiada predkladateľa o vypracovanie Kalkulačky nákladov a jej priloženie k materiálu. Podľa aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je Kalkulačka nákladov povinnou súčasťou Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Komisia žiada predkladateľa o identifikovanie a kvantifikáciu administratívnych nákladov. Zároveň žiada Komisia o odhad dotknutých subjektov alebo ak to nie je možné, použiť na kvantifikáciu modelový príklad. Komisia žiada predkladateľa o jednoznačný popis pozitívneho vplyvu v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, ktorý vyznačil v Doložke vybraných vplyvov.

Stanovisko MŽP SR: V rámci konzultácií s členmi Komisie boli v analýze na podnikateľské prostredie lepšie špecifikované pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie a text z časti 3.1 analýzy bol presunutý do časti 3.4.

Komisia žiada v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie časť 3.2 “Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním” uviesť hlavné témy, ktoré sa na stretnutiach prejednávali a najmä k akým záverom sa dospelo.

V správe o účasti verejnosti sa uvádza, že zapracované boli predovšetkým požiadavky na spresnenie hraníc s ohľadom na už schválené územné plány obcí. Prevažná časť pripomienok však bola vyjadrením všeobecného nesúhlasu a to aj v prípade, že v lokalitách nebola navrhnutá zmena stupňa ochrany.

Stanovisko MŽP SR: V zmysle pripomienky Komisie bol text v časti 3.2 analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie doplnený nasledovne.

- V závere 1. odseku boli zdôraznené prerokované témy: „Pozvánky na rokovania, ako aj oznámenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR), obsahovali odkaz na uvedené ustanovenie § 27 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z., resp. jeho jednotlivé body (t. j. predmetom prerokovaní bolo odôvodnenie zaradenia lokality, vymedzenie činností, ktorých výkon bude zakázaný alebo obmedzený a spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania)“.

- V závere 2. odseku bol doplnený text „Zo všetkých prerokovaní boli vyhotovené písomné záznamy“, z ktorého vyplýva, že prítomné strešné inštitúcie – správcovia či užívatelia dotknutých pozemkov - mali aj písomné závery zo vzájomných rokovaní.

- v závere 3. odseku bol doplnený text „Zapracované boli predovšetkým požiadavky na vymedzenie lokalít a spresnenie ich hraníc s ohľadom na už schválené územné plány obcí“, čím došlo aj k zosúladieniu informácie v správe o účasti verejnosti.

Komisia žiada dopracovať v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie časť 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie a konkrétne objasniť pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, výšku finančných náhrad v prípade, že dôjde v niektorých lokalitách k zvýšeniu stupňa ochrany prírody a k obmedzeniu bežného obhospodarovania. Rovnako žiada Komisia uviesť výšku finančného príspevku v prípade bez zásahu na lesných pozemkoch.

Stanovisko MŽP SR: MŽP SR po konzultácii s MH SR text z časti 3.1 presunulo do časti 3.4 a to z dôvodu, že predkladaným materiálom nedochádza k vytvoreniu nového regulatívu. Do predmetného textu bolo kvôli lepšej zrozumiteľnosti odkazu na analýzu vplyvov na rozpočet doplnené/spresnené v 1. odseku na str. 5:.

- „Vo väčšine lokalít sa nepredpokladá zmena súčasného spôsobu využívania, nakoľko ide o obhospodarované pozemky, kde je kosenie a pasenie podmienkou zachovania biotopov európskeho významu a na ne viazaných druhov. V prípade obmedzenia bežného obhospodarovania vzniká právny nárok na náhradu“.

v 2. odseku na str. 6:

- Uplatnenie uvedených finančných nástrojov sa vykonáva/realizuje za účelom kompenzácie potenciálnych negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska obmedzenia bežného obhospodarovania v zmysle platnej legislatívy.“

- Podrobnosti, vrátane odhadovanej výšky finančnej náhrady sú uvedené v analýze vplyvu na rozpočet..“

v 4. odseku na str. 6 text:

-,...čo predstavuje pozitívny vplyv pre budúce programové obdobie 2023 - 2027. Potenciálny pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie v nasledujúcich rokoch predstavuje značka „Natura 2000“, ktorá sa v niektorých členských štátoch EÚ používa na propagáciu výrobkov a služieb, či pri zlepšení potenciálu pre niektoré formy cestovného ruchu. V podmienkach Slovenska tieto možnosti nie je značka „Natura 2000“ zatiaľ zavedená“.

v poslednom odseku na str. 8 text:

- „Ide o postup, ktorý vyplýva z platnej EÚ a národnej legislatívy. V novo navrhovaných ÚEV sa uplatňuje už teraz, ak ide o lokality, ktoré sú rozširovaním schválených ÚEV“.

K pripomienke týkajúcej sa finančného príspevku MŽP SR uvádza, že tento predstavuje len formu ekonomického nástroja ochrany prírody, pričom odhad výšky finančných prostriedkov je rovnaký. MŽP SR k pripomienke Komisie uvádza, že z celkovej výmery 10 195 ha novo navrhovaných lokalít je v 2. stupni ochrany 8 344 ha, t. j. režim bežného obhospodarovania sa mení len na malej časti, kde bol navrhnutý vyšší stupeň ochrany v záujme zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu v týchto lokalitách.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Vo vypracovanej analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy žiada Komisia zosúladiť uvádzanie rokov v záhlaví všetkých tabuliek.

Stanovisko MŽP SR: Pripomienka bola akceptovaná a formálny nedostatok v tabuľke č. 4 na str. 7 a 8 bol odstránený.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje **nesúhlasné stanovisko** s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok. Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Stanovisko MŽP SR: Odporúčania Komisie boli aj po konzultáciách s MH SR zohľadnené. Materiál s vyššie uvedenými úpravami predkladá MŽP SR do medzirezortného pripomienkového konania. V rámci medzirezortného pripomienkového konania boli vykonané niektoré spresnenia formulácií a údajov.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: